

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 01.11.2013
Avaldamismärge: RT I, 31.10.2013, 5

Välja kuulutanud
Vabariigi President
30.10.2013 otsus nr 322

Vedelkütusevaru seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 24.10.2013

§ 1. Vedelkütusevaru seadusestehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Vedelkütusevaru (edaspidi *varu*) on riigi käsutuses või kontrolli all olev käesoleva seadusega kindlaksmääratud energiatoodete kogus, mis moodustatakse riigi varustuskindluse kõrge taseme, riigi julgeoleku ning rahvusvaheliste lepingute alusel võetud kohustuste täitmise ja elanikkonna toimetuleku tagamiseks, kasutades rahvusvaheliste organisatsioonide ja Euroopa Liidu liikmesriikide solidaarsusel põhinevaid usaldusväärseid ja läbipaistvaid mehhanisme.”;

2)paragrahvi 1 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Energiatooted on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1099/2008 energiastatistika kohta (ELT L 304, 14.11.2008, lk 1–62) lisa C punkti 3.1 esimeses lõigus loetletud energiatooted.”;

3)seadust täiendatakse §-ga 1¹ järgmises sõnastuses:

„§ 1¹. Varustamisraskus

(1) Varustamisraskus on Euroopa Liitu või tema liikmesriiki, Rahvusvahelise Energiaagentuuri liikmesriiki või liikmesriikidesse tehtavate energiatoodete tarnete märkimisväärne ja järsk vähenemine, millega võib kaasneda kehtiv rahvusvaheline otsus varu kasutusele võtmise kohta.

(2) Kehtiv rahvusvaheline otsus varude kasutusele võtmise kohta on igasugune Rahvusvahelise Energiaagentuuri haldusnõukogu jõus olev otsus teha energiatooted turul kättesaadavaks, võttes kasutusele oma liikmete varud ja vajaduse korral rakendades täiendavaid meetmeid.”;

4)paragrahvid 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 2. Varu koosseis

(1) Varu moodustatakse järgmistest energiatoodetest:

- 1) bensiin;
- 2) reaktiivkütus;
- 3) diislikütus;
- 4) raske kütteõli.

(2) Käesolevas seaduses nimetatud energiatoodetele kohalduvad nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 07.09.1987, lk 1–675) 2012. aasta 1. jaanuari seisuga kehtestatud kombineeritud nomenklatuuri kaubakoodid (edaspidi *KN kood*) järgmiselt:

- 1) bensiin – kütus, mille KN kood on 2710 12 41, 2710 12 45, 2710 12 49, 2710 12 51 või 2710 12 59;
- 2) reaktiivkütus – kütus, mille KN kood on 2710 19 21;
- 3) petrool – kütus, mille KN kood on 2710 19 25;
- 4) diislikütus – kütus, mille KN kood on 2710 19 29, 2710 19 43, 2710 19 46, 2710 19 47, 2710 20 11, 2710 20 15 või 2710 20 17;
- 5) kerge kütteõli – kütus, mille KN kood on 2710 19 48 või 2710 20 19;
- 6) raske kütteõli – kütus, mille KN kood on 2710 19 62, 2710 19 64, 2710 19 68, 2710 20 31, 2710 20 35 või 2710 20 39, välja arvatud põlevkivikütteõli.

§ 3. Varu hoidmise kohustuse arvutamine

- (1) Varu tuleb hoida pidevalt tasemel, mis vastab vähemalt 90 päeva keskmisele päevasele energiatoodete puhasimpordile või vähemalt 61 päeva keskmisele päevasele energiatoodete sisetarbimisele, olenevalt sellest, kumb kogus on suurem (edaspidi *varu hoidmise kohustus*).
 - (2) Kalendriaasta keskmine päevane puhasimport arvutatakse energiatoodete eelmise kalendriaasta impordi toornafta ekvivalendi põhjal, mis määratakse kindlaks nõukogu direktiivi 2009/119/EÜ, millega kohustatakse liikmesriike säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid (ELT L 265, 09.10.2009, lk 9–23), I lisas nimetatud meetodi järgi.
 - (3) Kalendriaasta keskmine päevane sisetarbimine arvutatakse energiatoodete eelmise kalendriaasta sisetarbimise toornafta ekvivalendi põhjal, mis määratakse kindlaks nõukogu direktiivi 2009/119/EÜ II lisas nimetatud meetodi järgi.
 - (4) Sisetarbimine on energiatoodete üldkogus, mis on tarnitud muundamiseks teisteks energialiikideks, lõpptarbimiseks tööstus- ja transpordisektorile ning kodumajapidamistele ja muudele sektoritele. Sisetarbimine hõlmab ka energiasektori oma tarbimist, välja arvatud rafineerimistehaste kütus.
 - (5) Varu hoidmise kohustuse arvutamisel võetakse biokütus ja lisaained arvesse üksnes juhul, kui need on segatud asjaomaste energiatoodetega.
 - (6) Lisaained on muud ühendid kui süsivesinikühendid, mida lisatakse energiatootele või segatakse tootega selle omaduste muutmiseks.
 - (7) Biokütus on välisõhu kaitse seaduse § 58 lõikes 2² nimetatud kütus.
 - (8) Biomass on välisõhu kaitse seaduse § 58 lõikes 2³ nimetatud toode.
 - (9) Diislikütuse varu hoidmise kohustuse käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 3 kohane toornafta ekvivalent arvutatakse diislikütuse, kerge kütteõli ja petrooli sisetarbimise või puhasimpordi kogusumma põhjal.
 - (10) Sisetarbimise ja puhasimpordi hulka ei arvata rahvusvahelise laevasõiduga tegelevatele laevadele punkrivaruna tarnitud kütuse kogust.
 - (11) Olenemata käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatust, määratakse ajavahemikul 1. jaanuarist kuni 31. märtsini vastava kalendriaasta varu hoidmise kohustus üle-eelmise kalendriaasta andmete alusel.”;
- 5) seaduse 1. peatükki täiendatakse §-dega 3¹ ja 3²; järgmises sõnastuses:

„§ 3¹. Erivaru

- (1) Vabariigi Valitsus võib korraldusega otsustada käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud kohustuse ühe osana erivaru moodustamise.
- (2) Vabariigi Valitsuse korralduses peab sisalduma nende energiatoodete loetelu, millest erivaru moodustatakse, erivaru tase päevades ja erivaru hoidmise kohustuse kestus.
- (3) Erivaru moodustamise korral kestab selle hoidmise kohustus vähemalt ühe aasta.
- (4) Erivaru võib koosneda ühest või mitmest käesoleva seaduse §-s 2 sätestatud energiatootest. Erivaru võib moodustada energiatoodetest, mille käesoleva paragrahvi lõike 5 kohaselt määratud võrdlusaasta jooksul tarbitud koguste toornafta ekvivalentide summa moodustab vähemalt 75 protsenti sisetarbimisest.
- (5) Võrdlusaasta on kalendriaasta, mille tarbimis- või puhasimpordi andmeid kasutatakse kohustusliku varu koguse või teatud ajal realselt olemasoleva varu arvutamiseks.
- (6) Erivarusse kuuluvate energiatoodete loetelu peab kehtima vähemalt ühe aasta. Energiatoodete loetelu muutmise korral tuleb muudatus jõustada kalendrikuu esimesest päevast.
- (7) Erivaru tase energiatoodete kaupa peab vastama teatud arvu päevade varule keskmise päevase sisetarbimise alusel, mida mõõdetakse nende toornafta ekvivalendi põhjal käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud võrdlusaasta jooksul. Erivaru taset päevades kohaldatakse võrdselt kõikide erivaru koosseisu kuuluvate energiatoodete suhtes.
- (8) Kui on otsustatud moodustada erivaru, saadab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Euroopa Komisjonile teatise, milles märgitakse erivaru koosseis, tase päevades ja erivaru hoidmise kohustuse kestus.
- (9) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud erivaru hoidmise kohustuse kestuse jooksul võib erivaru koguseid ajutiselt vähendada vaid varu roteerimiseks.

(10) Kui erivaru ei moodustata või selle tase on alla 30 päeva, peab käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud varust üks kolmandik olema moodustatud käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud põhimõtete järgi.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud juhul esitab varu moodustamise ja haldamise eest vastutav isik Euroopa Komisjonile aruande, milles märgitakse rakendatud meetmed varu kättesaadavuse, sellele füüsilise ligipääsetavuse ja selle kontrollimise tagamiseks varustamisraskuste korral. Aruanne esitatakse käsitletava kalendriaasta esimese kuu lõpuks.

§ 3². Varu koguse arvutamine

(1) Olemasoleva varu kogus arvutatakse nõukogu direktiivi 2009/119/EÜ III lisas nimetatud meetodi järgi.

(2) Teatud ajal hoitava varu kogus arvutatakse käesoleva seaduse §-s 3¹ sätestatud võrdlusaasta andmete põhjal.

(3) Varu võib samal ajal arvesse võtta nii käesoleva seaduse § 3 kohase kui ka § 3¹ kohase varu arvutamisel eeldusel, et varu vastab sellele kehtestatud tingimustele.

(4) Olemasoleva varu koguse arvutamisel võetakse biokütus ja lisaained arvesse, kui need on segatud asjaomaste energiatoodetega või neid hoitakse Eestis ja on tagatud nende segamine varuna hoitavate energiatoodetega ning need on mõeldud kasutamiseks transpordis.”;

6)paragrahvi 5 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Varu haldaja võib varu hoida Eestis või teises Euroopa Liidu liikmesriigis (edaspidi *liikmesriik*) või teise liikmesriigi varu hoidmise kesküksuses (edaspidi *kesküksus*).”;

7)paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud varust tuleb hoida Eestis kogus, mis vastab vähemalt 30 päeva keskmisele vastava energiatoote sisetarbimise kogusele eelmisel kalendriaastal. Kohustus kehtib selle energiatoote varu kohta, mille sisetarbimine eelmisel kalendriaastal moodustas vähemalt 75 protsenti kõigi energiatoodete sisetarbimise kogusummast.”;

8)paragrahvi 5 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Hoiulepingus peab olema sätestatud vähemalt:

- 1) varu hoidmise tingimused ja kord, et tagada kontroll varu üle ja selle kättesaadavus;
- 2) varu asukoht: aadress, mahuti number või muu identifitseerimist võimaldav tunnus;
- 3) varu väljastamise tingimused;
- 4) varu kontrollimise kord;
- 5) nõue, et varustamisraskuste ajal ei saa lepingut ühepoolselt lõpetada.”;

9)paragrahvi 5 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Varu hoidmise kohustuse täitmiseks või varu roteerimise korral varu hoidmise kohustuse täitmise tagamiseks võib varu haldaja sõlmida tähtajalise lepingu, mille alusel teine äriühing, teine liikmesriik, teise liikmesriigi kesküksus või muu juriidiline isik võtab endale varu hoidmise kohustuse ning varu haldaja omandab õiguse osta lepinguga hõlmatud varu (edaspidi *delegeeritud varu*).”;

10)paragrahvi 5 lõike 7 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) lepingu kehtivusaeg.”;

11)paragrahvi 5 lõige 9 tunnistatakse kehtetuks;

12)paragrahvi 6 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Teises liikmesriigis on varu hoidmise aluseks riikidevaheline välisleping või selle liikmesriigi heakskiit, kelle territooriumil varu hoidma hakatakse, kui liikmesriik on heakskiidu andmise ette näinud.”;

13)paragrahvi 6 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) sätestama varu statistilise kokkuvõtte koostamiseks vajalike andmete edastamise korra.”;

14)paragrahvi 6 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

15)seadust täiendatakse §-ga 6¹järgmises sõnastuses:

„§ 6¹. Heakskiidu andmine varu hoidmiseks Eestis

(1) Kui teine liikmesriik, teise liikmesriigi kesküksus või teise liikmesriigi varu hoidmise kohustusega majandustegevuses osaleja soovib hoida varu Eestis või soovib varu hoidmise kohustuse delegeerida Eesti territooriumil asuvale majandustegevuses osalejale ning puudub riikidevaheline leping, peab tal selleks olema varu haldaja heakskiit.

(2) Varu haldaja annab heakskiidu vaid juhul, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik on esitanud vähemalt 30 tööpäeva enne selle ajavahemiku algust, milleks heakskiitu taotletakse, järgmised andmed:

- 1) heakskiidu taotleja nimi ja kontaktandmed;
- 2) varu koosseis ja kogus;
- 3) varu täpne hoidmiskoht ja varu hoidja kontaktandmed või selle isiku kontaktandmed, kellele varu hoidmise kohustus soovitakse delegeerida;
- 4) ajavahemik, mille jooksul varu hoitakse või milleks varu hoidmise kohustus delegeeritakse;
- 5) statistilise kokkuvõtte koostamiseks vajalike andmete edastamise kord;
- 6) heakskiidu taotleja asukohariigi varu hoidmise kohustuse täitmise üle järelevalvet teostava asutuse nimi ja kontaktandmed.

(3) Varu haldaja teavitab oma heakskiidu andmisest asjakohase liikmesriigi vastavat asutust.”;

16)paragrahv 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 7. Varu kasutamine

(1) Varu kasutatakse varustamisraskuste korral.

(2) Varustamisraskuste ilmnemise korral otsustab Vabariigi Valitsus korraldusega varu kasutusele võtmise, tehes seda majandus- ja kommunikatsiooniministri ettepanekul, mis on kooskõlastatud Vabariigi Valitsuse kriisikomisjoniga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud Vabariigi Valitsuse korralduses peab sisalduma:

- 1) varu kasutusele võtmise põhjus;
- 2) varustamisraskuse eeldatav kestus kalendrikuudes, mille jooksul kasutusele võetavat varu kasutatakse;
- 3) varu kasutusele võtmise tingimused;
- 4) varu taastamiseks vajalikud toimingud;
- 5) kasutusele võetava varu kogus.

(4) Kui varu kasutusele võtmise kohta on olemas kehtiv rahvusvaheline otsus, on Vabariigi Valitsusel õigus otsustada võtta varu kasutusele oma rahvusvaheliste kohustuste täitmiseks. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teavitab Vabariigi Valitsuse otsusest viivitamata Euroopa Komisjoni.

(5) Kui varu kasutusele võtmise kohta ei ole kehtivat rahvusvahelist otsust, kuid riiki tehtavate energiatoodete tarned on märkimisväärselt ja järsult vähenenud, esitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Euroopa Komisjonile taotluse lubada varu täielikult või osaliselt kasutusele võtta. Loa saamisel annab Vabariigi Valitsus korralduse varu kasutusele võtmise kohta.

(6) Kui varustamisraskused on tekkinud Euroopa Liitu või teise liikmesriiki energiatoodete tarnimisel, võib Vabariigi Valitsus Euroopa Komisjoni soovitusel täitmiseks otsustada võtta varu täielikult või osaliselt kasutusele.

(7) Kiireloomulistel juhtudel võib Vabariigi Valitsus otsustada võtta kasutusele varu koguses, mis on vajalik sellistele juhtudele viivitamatuks reageerimiseks, ja vähendada varu allapoole käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 sätestatud taset. Sellisel juhul teavitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium viivitamata Euroopa Komisjoni kasutusele võetud varu kogusest.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4–7 sätestatud Vabariigi Valitsuse otsusest varu kasutusele võtta teavitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium viivitamata Rahvusvahelist Energiaagentuuri.

(9) Varu kasutusele võtmisel käesoleva paragrahvi lõigetes 4–7 sätestatud juhtudel tuleb varu taas nõutavale tasemele viia Euroopa Komisjoni määratud aja jooksul.”;

17)seaduse 2. peatükki täiendatakse §-dega 7¹ja 7²järgmises sõnastuses:

„§ 7¹. Tegevus varustamisraskuste korral

(1) Varustamisraskuste korral on Vabariigi Valitsusel õigus korraldusega tähtajaliselt kehtestada:

- 1) sõidukiiruse piirangud asulasisesel ja -välisel teel;
- 2) luba mitte rakendada kütuse müügil kliimatingimustest tulenevaid nõudeid;

3) muu käesoleva seaduse §-s 7² nimetatud nõuandva komisjoni ettepanekul esitatud vedelkütuse kasutamist vähendav meede.

(2) Piirangute kehtestamisel võib eelistada ettevõtjaid, kes tagavad riigile elutähtsate teenuste toimimise hädaolukorra seaduse tähenduses.

(3) Käesoleva seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud korraldusega on Vabariigi Valitsusel õigus:

- 1) lubada varu haldajal varuna hoitavat kütust müüa;
- 2) lubada varu haldajal teha pakkumine rahvusvahelisele kütuseturule.

(4) Käesoleva seaduse § 7 lõigetes 4 ja 6 nimetatud juhtudel teeb varu haldaja müügipakkumise kütuse müüjatele. Reaktiivkütuse müügipakkumine tehakse isikutele, kes on selle kütuse varumakse maksjad. Müügiks pakutava kütuse kogus on võrdeline nimetatud isikute turuosaga, mille arvutamisel lähtutakse eelneva nelja kvartali jooksul nende isikute poolt tarbimisse lubatud kütuse kogustest, reaktiivkütuse korral eelnimetatud isikute poolt müüdüd kütuse kogustest.

(5) Kütuse müüja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kellel on kütuse müügiks registreering vedelkütuse seaduse tähenduses ning sama seaduse § 13 lõikele 2 vastav märgeline kütuse tarbimisse lubamiseks.

(6) Kui ükski kütuse müüja või reaktiivkütuse varumakse maksja ei soovi osta müügiks pakutavat kütuse kogust, võib varu haldaja teha müügipakkumise teistele juriidilistele isikutele.

(7) Käesoleva seaduse § 7 lõigetes 4 ja 6 nimetatud juhtudel võib varu haldaja teha müügipakkumise rahvusvahelisele kütuseturule mahus, mis vastab Rahvusvahelise Energiaagentuuri või Euroopa Komisjoni soovitudele.

(8) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab määrusega varu haldaja tegutsemispõhimõtted ning käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikutele varu haldaja poolt müügiks pakutava varu müümise korra varustamisraskuste puhul.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikud on kohustatud varu haldaja nõudmisel esitama andmeid, mis on vajalikud varu müümise korra järgimiseks.

§ 7². Nõuandev komisjon

(1) Käesoleva seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud ettepaneku koostamiseks moodustab majandus- ja kommunikatsiooniminister nõuandva komisjoni.

(2) Nõuandva komisjoni liikmeteks nimetatakse vähemalt:

- 1) varu haldaja juhatuse liikmed;
- 2) kütuse müüjate poolt esitatud kandidaatide hulgast valitud varu haldaja nõukogu liikmed;
- 3) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja;
- 4) Välisministeeriumi esindaja;
- 5) Rahandusministeeriumi esindaja;
- 6) Siseministeeriumi esindaja;
- 7) Maksu- ja Tolliameti esindaja;
- 8) tööandjate organisatsiooni esindaja.

(3) Nõuandvat komisjoni juhib Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindaja.”;

18)paragrahvi 8 lõike 2 neljas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Varumakse maksjaks loetakse ka isik, kes varustab reaktiivkütusega Eestis tangitavat õhusõidukit.”;

19)paragrahvi 9 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Varumakse tasumise kohustus tekib bensiini, diislikütuse, kerge kütteõli, raske kütteõli, petrooli ja reaktiivkütuse tarbimisse lubamisel või teisest liikmesriigist ilma ajutise aktsiisivabastuseta Eestisse toimetamisel alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse tähenduses või reaktiivkütuse korral kütuse aktsiisi- või tollilaost õhusõiduki tankimiseks lähetamisel või muudel juhtudel reaktiivkütuse üleandmisel.”;

20)paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 2⁴ järgmises sõnastuses:

„(2⁴) Varumakse tasumise kohustust ei teki, kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud energiatoodet ei kasutata kütusena ja isik on esitanud varu haldajale Maksu- ja Tolliameti väljastatud kehtiva aktsiisivabastuse loa koopia.”;

21)paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Varumakse maksjal on õigus saada varu haldajalt varumakse maksmise kohustusega seonduvat teavet.”;

22)paragrahvi 9 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui varumakse maksja ei ole tasunud varumakset ettenähtud tähtpäevaks, on ta kohustatud maksma tähtpäevaks tasumata summalt viivist 0,06 protsenti päevas, kuid kokku mitte rohkem kui tasumisele kuuluv varumakse summa.”;

23)paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Varumakse määra kehtestab varu haldaja ettepanekul majandus- ja kommunikatsiooniminister määrusega käesolevas paragrahvis sätestatud varumakse alam- ja ülemmäära piirides.”;

24)paragrahvi 10 lõige 1¹tunnistatakse kehtetuks;

25)paragrahvi 10 täiendatakse lõikega 1²järgmises sõnastuses:

„(1²) Varumakse määr, väljendatuna eurodes 1000 liitri kütuse kohta bensiini, reaktiivkütuse, diislikütuse, kerge kütteõli ja petrooli korral ning 1000 kilogrammi kütuse kohta raske kütteõli korral, kehtestatakse igale nimetatud energiatootele kalendriaastaks vähemalt üks kuu enne kalendriaasta algust.”;

26)paragrahvi 10 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „ja § 23 lõike 1”;

27)paragrahvi 10 lõiked 6–8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Varumakse alam- ja ülemmäär on seotud ühe päeva varu kogusele vastavate varu haldamiskuludega eurodes 1000 liitri kütuse kohta bensiini, reaktiivkütuse, diislikütuse, kerge kütteõli ja petrooli korral ning 1000 kilogrammi kütuse kohta raske kütteõli korral.

(7) Bensiini, diislikütuse, kerge kütteõli ja petrooli ühe päeva varu kogusele vastav varumakse alammäär on 0,01 eurot ning ülemmäär 0,16 eurot 1000 liitri kütuse kohta. Reaktiivkütuse ühe päeva varu kogusele vastav varumakse alammäär on 0,01 eurot ning ülemmäär 0,19 eurot 1000 liitri kütuse kohta.

(8) Raske kütteõli ühe päeva varu kogusele vastav varumakse alammäär on 0,01 eurot ning ülemmäär 0,26 eurot 1000 kilogrammi kütuse kohta.”;

28)paragrahv 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 11. Varu andmed ja statistiline kokkuvõte

(1) Varu haldaja peab üksikasjalikku ja pidevalt ajakohastatavat arvestust kogu enda poolt hoitava varu ja kogu Eesti territooriumil hoitava varu kohta.

(2) Arvestus peab sisaldama andmeid hoidlate asukoha kohta ning hoidlate kaupa teavet hoitavate energiatoodete, neile vastava varu koguse ja varu omaniku kohta.

(3) Varu haldaja esitab iga aasta 25. veebruariks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Statistikaametile ning Euroopa Komisjonile kokkuvõtlikud andmed varu koosseisu kuuluvate energiatoodete ja neile vastavate varu koguste kohta eelneva aasta viimase päeva seisuga.

(4) Kui Euroopa Komisjon nõuab, esitab varu haldaja 15 päeva jooksul taotluse saamisest arvates komisjonile käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed. Esitatavatest andmetest võib varu asukohta käsitlevad tundlikud andmed välja jätta.

(5) Varu haldaja esitab Statistikaametile iga kuu lõpus käesoleva seaduse § 3 kohaselt olemasoleva varu kohta statistilise kokkuvõtte vastavalt nõukogu direktiivi 2009/119/EÜ IV lisale ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1099/2008 lisale C. Statistiline kokkuvõte esitatakse aruandekuule järgneva kuu 25. kuupäevaks.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud statistiline kokkuvõte esitatakse ka Euroopa Komisjonile kahe kuu jooksul pärast komisjonilt taotluse saamist.

(7) Varu haldaja säilitab kõiki varuga seotud andmeid, kokkuvõtteid ja muid dokumente vähemalt viis aastat alates nende saamisest või loomisest.

(8) Käesoleva seaduse § 7 lõigetes 3–6 sätestatud juhtudel on kütuse müüjad kohustatud andma varu haldaja nõudel andmeid, mis on vajalikud Rahvusvahelisele Energiaagentuurile ja Euroopa Komisjonile informatsiooni esitamiseks.”;

29)seadust täiendatakse §-dega 11¹ ja 11² järgmises sõnastuses:

„§ 11¹. Erivaru statistiline kokkuvõte

(1) Varu haldaja esitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Euroopa Komisjonile statistilise kokkuvõtte erivaru iga tootekategooria kohta, näidates iga kalendrikuu viimasel päeval olemasoleva erivaru ja täpsustades varu võrdlusaasta keskmise tarbimise kogused ja päevade arvu.

(2) Kui erivaru või osa sellest hoitakse teises liikmesriigis, esitatakse statistilises kokkuvõttes andmed asjaomase liikmesriigi, seal hoitava erivaru koguse ja tootekategooria kohta. Samad andmed esitatakse ka juhul, kui teise liikmesriigi erivaru hoitakse Eestis.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud statistiline kokkuvõte esitatakse aruandekuule järgneva kalendrikuu jooksul Euroopa Komisjoni määratud viisil ja korras.

(4) Statistiline kokkuvõte esitatakse Euroopa Komisjonile viivitamata ka pärast komisjoni taotluse saamist.

§ 11². Kaubandusliku varu statistiline kokkuvõte

(1) Statistikaamet esitab Euroopa Komisjonile igakuise statistilise kokkuvõtte Eesti territooriumil hoitava kaubandusliku varu kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1099/2008 lisa C punktile 3.2.2.

(2) Kaubanduslik varu on majandustegevuses osalejate energiatoodete varu, mille hoidmine ei ole käesoleva seaduse alusel kohustuslik.”;

30)paragrahvi 12 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed esitatakse iga varumakse maksja kohta käesoleva seaduse § 9 lõikes 2 nimetatud energiatoodete kaupa.

(3) Kütuse müüja turuosa määramiseks ning varu kasutuselevõtu valmisoleku tagamiseks on varu haldajal õigus saada andmeid Maksu- ja Tolliametilt.”;

31)paragrahvi 14 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Osaluse valitseja riigivaraseaduse tähenduses peab oma aktsionäriõiguste teostamisel hoolitsema, et varu haldaja põhikirjas on sätestatud järgmised nõuded:

- 1) nõukogu on kohustatud moodustama auditikomitee audiitoritegevuse seaduse tähenduses;
- 2) nõukogul on neli kuni kuus liiget, kellest pooled valitakse kütuse müüjate esitatud kandidaatide hulgast;
- 3) isikud, keda kütuse müüjad nõukogu liikme kandidaatideks esitavad või soovivad nõukogu liikme kohalt tagasi kutsuda, valib kütuse müüjaid ühendav organisatsioon, kes esitab sellesisulise ettepaneku samal ajal osaluse valitsejale ja rahandusministrile;
- 4) nõukogu esimees valitakse liikmete hulgast, kelle kandidatuuri ei esitanud kütuse müüjad.

(2) Osaluse valitseja ei ole oma aktsionäriõiguste teostamisel kohustatud hoolitsema, et varu haldaja põhikirjas on sätestatud riigivaraseaduse § 80 lõikes 2 ja lõike 4 punktis 6 nimetatud.

(3) Osaluse valitseja peab oma aktsionäriõiguste teostamisel hoolitsema, et:

- 1) kütuse müüjate esitatud nõukogu liikme kandidaatide hulgast pooled nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi osaluse valitseja rahandusministri ettepanekul ning pooled oma äranägemisel;
- 2) kui kütuse müüjate esitatud nõukogu liikmete kandidaatide hulgast valitakse nõukogu liikmeks paaritu arv isikuid, valitakse enamliige rahandusministri ettepanekul;
- 3) kui kütuse müüjaid ühendav organisatsioon ei esita nõukogu liikmete kandidaate või esitab neid ettenähtust vähem, valib puuduolevad nõukogu liikmed osaluse valitseja, arvestades rahandusministri õigust teha nõukogu liikmete valimiseks ettepanek vastavalt käesoleva lõike punktidele 1 ja 2;
- 4) nõukogu liikmetest, kelle kandidatuuri ei esitanud kütuse müüjad, valib pooled ja kutsub tagasi osaluse valitseja rahandusministri ettepanekul ning pooled oma äranägemisel;
- 5) kui käesoleva lõike punktis 4 nimetatud nõukogu liikmeid on paaritu arv, valib enamliikme osaluse valitseja oma äranägemisel.

(4) Osaluse valitseja ei pea oma aktsionäriõiguste teostamisel järgima riigivaraseaduse § 81 lõiget 2 ja 3 sätestatud.

(5) Varule ja Eesti territooriumil hoitavale teise liikmesriigi varule ei saa pöörata sissenõuet ning kumbagi varu ei saa kasutada tagatisena.

(6) Varu haldaja võib kütust importida ja müüa ilma registreeringuta vedelkütuse seaduse tähenduses.”;

32)paragrahvi 17 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Varu roteerimisel võib varu müüa turuhinnaga ning tingimusel, et varu müügil ja taassoetamisel on energiatoote hinnarisk maandatud. Sama kehtib ka juhul, kui hoiulepingu lõppemise tõttu varu ühes hoiukohas müüakse ja uues hoiukohas taassoetatakse.

(2) Varu haldajal on õigus varu vähendamiseks varu müüa, kui varu olemasolev kogus ületab käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 sätestatud varu koguse viie protsendi ulatuses. Varu vähendamiseks võib varu müüa turuhinnaga selle koguse ulatuses, mis ületab kohustusliku varu koguse rohkem kui viis protsenti. Kui turuhind on madalam vastava energiatoote kaalutud keskmisest soetushinnast, on varu müük lubatud majandus- ja kommunikatsiooniministri loal.

(3) Varu vähendamisel tuleb arvestada, et ka tulevikus oleks varu hoidmise kohustus täidetud 90 päeva keskmise päevase puhasimpordi alusel tingimusel, et riigisisesele toodetud energiatoodete eksport puudub.

(4) Varu vähendamine tähendab olukorda, kus varu müügi otsustamisel ei ole varu plaanis taassoetada. Varu vähendamisega ei ole tegemist, kui varu müügi otsustamisel otsustatakse ka varu taassoetamine ning varu müügil ja taassoetamisel on energiatoote hinnarisk maandatud.

(5) Varus hoitavate energiatoodete koguste omavaheliseks tasakaalustamiseks võib ühe energiatoote asendada teisega vastavate energiatoodete ostu ja müügi teel tingimusel, et ostul ja müügil on energiatoodete hinnarisk maandatud.

(6) Varu müügi ja taassoetamise ajastamisel ning energiatoodete koguste omavahelisel tasakaalustamisel peab varu haldaja tagama rahaliste vahendite mõistliku ja säästliku kasutamise.

(7) Varustamisraskuste korral ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud müük lubatud.”;

33)seaduse 5. peatükki täiendatakse §-ga 19¹ järgmises sõnastuses:

„§ 19¹. Osalemine Euroopa Komisjoni ülevaadete koostamises

(1) Majandus- ja kommunikatsiooniminister nimetab ametnikud, kes osalevad Euroopa Komisjoni kutsel teises liikmesriigis varu hoidmise ja kättesaadavuse ülevaate koostamises.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikud on kohustatud osutama Euroopa Komisjoni volitatud isikutele abi Eesti Vabariiki puudutava ülevaate koostamiseks ning tagama nende juurdepääsu varu käsitlevatele dokumentidele ja varu asukohtadele.

(3) Varu haldaja võimaldab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud isikutele ligipääsu käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud Eesti Vabariiki puudutava ülevaate koostamisel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ülevaate koostamises osalevad isikud ei või avaldada kolmandatele isikutele ameti- ega ärisaladust sisaldavat teavet, mida on kogutud või vahetatud käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tegevuse käigus.”;

34)seadust täiendatakse §-ga 23¹ järgmises sõnastuses:

„§ 23¹. Paragrahvi 7 lõike 8 rakendamine

Käesoleva seaduse § 7 lõiget 8 rakendatakse, kui on jõustunud otsus Eesti Vabariigi ühinemise kohta Rahvusvahelise Energiaagentuuriga.”;

35)seaduse normitehniline märkus muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„¹Nõukogu direktiiv 2009/119/EÜ, millega kohustatakse liikmesriike säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid (ELT L 265, 09.10.2009, lk 9–23).”

§ 2. Käesolev seadus jõustub Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

Ene Ergma
Riigikogu esimees